

Erindret om mit klokkerat på Regensen.

Af Ex-klokker, forfatter, fhv. sognepræst Svend Aage Nielsen.

Formand for Kennedy Selskabet. Vedersø Klit. Lars Murersvej 8, 6990 Ulfborg, DK.

CC-licens

Indledning

Efter min matematiske studentereksamen fra Odense Katedralskole i 1957 valgte jeg først at aftjene min værnepligt, der den gang var på 16 måneder. Det skete på Odense Kaserne og i nogle måneder udstationeret på en kaserne i Itzehoe nord for Hamburg. Teologistudiet påbegyndte jeg til nytår 1959 fra et lejet værelse i Sommerstedgade 16 på Vesterbro i København. Efter bestået forprøve kunne jeg søge plads både på Studentergården og på Regensen. Til nytår 1962 fik jeg Studentergården. Her var der gangfællesskab, hvor man startede som yngste. Hver morgen kl. 06 skulle jeg hente mælk op til de andre fra porten. En på gangen stod selv op for at overvåge dette. Jeg blev også som ny smidt i et fyldt badekar med alt mit tøj på. -

På Regensen fra marts 1962

Da jeg så fik brev om, at jeg også have fået plads på Regensen, ringede jeg for en afklarings skyld til professor Hal Koch for at høre, hvad jeg nu kunne gøre? Han bekræftede, at jeg godt kunne flytte ind på Regensen, og det gjorde jeg med glæde. Her kom jeg tæt på Universitet og på både Københavns og Danmarks historie. Her var der udsyn til Christian IV ydmyge bøn indskrevet på Rundetårn: ”Led doktrinerne og retfærdigheden ind i hjertet på den kronede Christian IV” for ikke at tale om, at han som bygmesteren af Regensen i en mindre ydmyg selvforståelse havde præciseret på en plade på bygningen, der vender over mod Rundetårn, her oversat fra latin: ”Til den almægtige og uovervindelige Gud, opretholderen tillige med frelsens enbårne giver, Jesus Christus, vor Herre, helligede Christian IV Danmarks og Nordens mægtigste konge *dette fromhedens kollegium for at den gode sande religion lykkeligere og mere frugtbringende kan udbredes over disse Nordens riger*, og han har indviet det anno 1623 efter Christi fremkomst i kødet.” Det var dog først meget senere, at dette formål gjorde indtryk på mig. Først fik jeg et værelse højt oppe på 7. gang - ud mod Store Kannikestræde. På Regensen var der ikke gang- men foreningsfællesskab. Jeg kom til indflytterforhør og blev optaget i foreningen ”Uglen,” stiftet i 1910. Den havde klokkeren – regensianernes valgte leder siden 1865 – i 1913. Han forestod en markering af 100-året for Søren Kierkegaards fødsel i maj 1913. De, der ville optage mig, gav udtryk for, at de gerne ville have en alsidig forening med en stud. ... - efter de flest mulige fag. Det blev en berigelse, at vi kunne

drøfte alt og få medicinske, juridiske og teologiske med flere indfaldsvinker ind i vore debatter. Sådan begyndte, hvad der skulle blive mit begivenhedsrige regensliv.

Middagsdirektør i samarbejde med ”Frederik”

I efteråret 1962 valgtes jeg til Middagsdirektør – et af embederne på Regensen, hvor jeg i min takketale efterlignede politikerens Aksel Larsen med både tone- og ordvalg. Han havde nyligt fået et godt genvalg til Folketinget, og han havde indledt: ”Jeg vil gerne starte med at takke min mor...” Den indledning gentog jeg, og det høstede bifald, og det beredte mig vejen til en god tid som Middagsdirektør sammen med ”Frederik” i køkkenet, hendes kaldenavn for: Fru Frederiksen. Hun fortalte mig, at hendes kaldenavn havde givet hende en kompliment af kong Frederik IX. Før hans kongelige besøg til et punchesold i februar 1957 havde hun øvet sig i at neje. Men da kongen ankom førtes han direkte op til festsalen. Da hun blev nævnt i en sang som ”Frederik,” tændte det i kongen et ønske om at hilse på hende. Nogle regensianere løb i forvejen for at forberede hende. Men hun tænkte: ”De tager gas på mig...” Derved kom kongen bag på hende, da hun stod bøjet over sin madlavning, men han ’greb dagen’ med ordene: *”Det glæder mig at se, at De passer Deres arbejde.”* I en sang til Lindefesten med en ukendt forfatter hedder det i anden del af andet vers: ... ”Frederik i køk’net er og blev såret,/ sin direktør er hun varm på i nat,/ roser det har hun på bryst og i håret/ på narrestreger er hun nu opsat.” / Det må være de linjer, der fik kong Frederik til at ville hilse på sin navnefælle.

Kong Frederik IX føres ind i festsalen på Regensen i februar 1957 af klokker Niels Peter Selander, fulgt af regensprovst Søren Holm og viceprovst H.C. Krag-Hansen.

Det at passe sit liv som regensianer betød både studiearbejde og fritid, tid alene og tid med kammerater og andre. Her kommer et glimt herom fra min dagbog i denne tid:

”Regensen den 11. december 1962. **Testamente.** Jeg ønsker at være forsonet med alle i alle tilfælde – Det største i verden er kristendommens tale om, at livets rette udtryksform er kærlighed til Gud d. v. s. til medmennesker. Fordi kærlighed betyder forsoning, og fordi den store forsoning mellem Gud og mennesker er bragt i stand, er livet smukt og værdifuldt, når denne kærlighed udtrykkes i livet. Jeg takker mine forældre, fordi de er de første, der har lært mig kristendommen at kende.”

Foto af de forsamlede regensianere, hvor jeg sidder mellem regensprovst Søren Holm og viceprovst H. C. Krag-Hansen med Klokker-klokken på mit højre knæ.

Klokker fra foråret 1963

I foråret 1963 blev jeg valgt til klokker efter tre klokkere i efteråret 1962, den sidste var Niels Christian Hertz. Takket være ”REGENSIANERSAMFUNDETS MEDLEMSBLAD, juni 1964” kan jeg datere det fra den 21. februar til den 12. september 1963.

Fra min beretning kan jeg gengive, at der blev holdt ”Karneval, indflyttermodtagelse, V-P.-bal, Lindefrokost, Lindebal og slåbrokasterne: Professor N. H. Søe: Bliver kommunismen fremtidens religion? Svend Aage Nielsen: Lysbilleder fra en rejse til Vestafrika, Bent Christensen: Orientering om jordlovene. G. Malantschuck og Svend Aage Nielsen: Søren Kierkegaard og kollektivismen og: Søren Kierkegaard og Regensen.”

I det forår fejredes Søren Kierkegaards 150 års fødsel den 5. maj. Men den historiske interesse jeg havde med fra min forældre, var det nærliggende at satse på en *Slåbrokaster* – Kaj Munks ord for en foredragsaften - om Søren Kierkegaard, og at jeg indledte med at undersøge Søren Kierkegaards forhold til Regensen. Det voksede fra mere end en indledning på ti minutter til et selvstændigt foredrag, som jeg blev indbudt til den 15. oktober 1964 i *Søren Kierkegaard Selskabet*. Her faldt det i så god jord, at V. Severin Petersen på *Graabrødre Torvs Forlag* ville udgive det som bog.

Forfatter til *Kierkegaard og Regensen*

Efter mere arbejde, hvor hver kilde tit trækker flere med sig, debuterede jeg den 14. september 1965 som forfatter med bogen: *KIERKEGAARD OG REGENSEN*.

Den burde have heddet *KIERKEGAARD OG REGENSIANERE*, for den kom meget til at handle om den unge Kierkegaards forhold til - foruden Regensprovst F. C. Petersen - regensianerne Poul Martin Møller, Christian Winther, D. G. Monrad, Magnus Eiriksson, Carl Ploug, P. L. Müller, Hans Brøchner, Rasmus Nielsen og J. C. Hostrup. Den har spændende udsagn fra og om Kierkegaard. F. eks. skriver han i *Forførerens Dagbog*: ”Dersom jeg ville bibringe et ungt menneske afsmag for tobak, da ville jeg føre ham ind i et eller andet røgværelse på Regensen.” Når det nu var i *Forførerens Dagbog*, havde det vist været mere spændende, om han havde skrevet: ”Om det, at være forfører og at lade sig forføre, vil jeg føre jer ind på Regensen?” Kierkegaard bruger også Regensens nabo *Rundetårn* til denne dagbogsoptegnelse: ”Men hvor i al verden er den så blevet muligt denne suppedage med kristenhedens millioner kristne! Man tænke sig, en skikkelig gryntende spidsborger – når han betaler godt til præsten: Det er så den alvorlige kristen, typen, i sandhed lige så latterligt, som hvis Rundetårn ville udgive sig for at være en ung danserinde på 18 år.” Da alt om Kierkegaard havde interesse, skrev professor dr. phil. F. J. Billeskov

Jansen forord til bogen om min ”opdagerglæde” og om min bogs relevans: ”Det er dansk Kierkegaards-forsknings opgaver i enkeltheder at klarlægge Kierkegaards forhold til sine samtidige, og derefter lade vore resultater gå videre til den internationale Kierkegaardforskning... Når det gælder Kierkegaard er lokalhistorie universalhistorie.” Den 15. juli 1965 skrev jeg mit forord til ende med tak til mange hjælpere og sluttede: ”Givet på Carl Plougs og Kaj Munks gamle værelse på Regensens 1. gang den 15. juli 1965.” Blot 14 dage efter udgivelsen fik jeg brev fra tidligere Regensprovst Knud Fabricius, der i 1923 skrev værket *REGENSEN GENNEM HUNDREDE AAR*. Brevet var en tak for, at jeg have givet ham bogen. Han skrev: ”Med virkelig fornøjelse har jeg gennemlæst Deres bog... Det var for mig overraskende at se, hvor meget og hvor interessant det er, som De har formået at få ud af emnet.” Men han havde også forslag til rettelser til en mulig ny udgave. Den fik fine anmeldelser i alle landsdækkende aviser. Min lærer i kristelig etik professor dr. theol. N. H. Søe anmeldte den i Kristeligt Dagblad for at være ”en levende fremstilling... tiltalende og velskrevet.” Professor Søren Holm, Regensprovsten anmeldte den i flere aviser, herunder i Aalborg Stiftstidende: ”Forfatteren er godt inde i tidens åndsliv, han kender dens personer, han forsøger at karakterisere dem og lade dem vederfares al mulig ret. Læseren er i godt og alsidigt selskab...” ... ”en rigt facetteret bog...” ”et tidsbillede, og det kommer kun til at stå klarere ved de mange smukke plancher...” Fhv. rektor Chr. Nielsen skrev i *Sjællandske*: ”Dødt er dette værk ikke... dets forfatter er en mand både med viden og humør... Bogen er æstetisk set i topklasse.” Peter P. Rohde skrev i Information om forfatteren ”sådan en guttermand må da kunne skrive en læseværdig bog. Det har han også gjort.” I Politiken medgiver Henning Fenger, at ”bogen bringer nyt og spændende stof,” men han ender med at ønske sig endnu mere om personerne af dens forfatter. *Børsen* og *Aktuelt* havde også gode anmeldelser, og en række provinsblade fulgte efter. I *Indre Missions Tidende* skrev Indre Missions formand, ex-regensianeren Christian Bartholdy, at forfatteren skrev: ”Med enorm belæsthed... Det billede, der derved tegnes af Kierkegaard er til dels ikke smigrende. Han kunne være uberegnelig og uretfærdig. Det er en bog, alle Kierkegaard-elskere vil gribe efter...” I Aarhus Stiftstidende skrev Professor Johannes Sløk en stor anmeldelse, der sluttede: ”Bogen er både kyndig og morsom, og det er i hvert fald en sjælden kombination.” Det har været en oplevelse at genopfriske denne overvældende modtagelse af min debutbog. – Men nu tilbage til min klokkergerning: Til en *Slåbrokaften* fik vi Kierkegaard-forskeren G. Malantschuk til at tale om ”Kierkegaards holdning til kollektivismen.” Forløbet er nævnt i min bogs afsnit: ”Regensen og Søren Kierkegaard.” Arbejdet med Søren Kierkegaard betød, at jeg også skrev mit speciale i teologistudiet med titlen ”Kierkegaard og Marx” - i tråd med Malanschuks emne.

Fra hjælp på Regensen til venskab med professor fra Hawaii

Tillige betød det, at jeg blev kontaktet af professor W. E. Nagley fra Hawaii, der var i København for at skrive disputats om Søren Kierkegaard. Vi sad sammen på Carl Plougs og Kaj Munks værelse på 1. gang og tyrede løs med Kierkegaard-tekster fra dansk til engelsk og samtaler om teksterne. Vi besøgte også Kierkegaard-steder i København, herunder hans grav på Assistents Kirkegaard. Vi blev venner, og da jeg i 1983 var i USA som medlem af den danske delegation til FN's generalforsamling, turede vi efter den i vor familie USA rundt, og han indbød mig til at holde foredrag om Søren Kierkegaard på universitet i Honolulu.

Professor W. E. Nagley, min ven fra Regensen, hvor vi læste Kierkegaard.

Her har han modtaget mig med blomsterkrans i lufthavnen i Honolulu på Hawaii den 7. november 1983 - til to foredrag på universitetet.

Den 8. november 1983 blev det et lysbilledforedrag om Kierkegaard og den 9. november et om 'Kierkegaard og Marx.' Tillige nåede jeg at besøge *Pearl Harbor*,

hvor japanerne den 7. december 1941 foretog deres overraskelsesangreb på USA's flåde.

I 1990 besøgte min datter ham på en jordomrejse, og da hun spurgte, hvad han ønskede i tak for gæstfriheden, svarede han spontant ud fra sine erindringer fra Danmark: "Lange underbukser." To par blev ham tilsendt.

I kontakt med Josephine Baker og Kaj Munk

Foruden at forestå foredragsaftener skulle jeg også forestå fejringen af Lindetræet midt i Regensgården på træets "fødselsdag" den 12. maj. Jeg har bevaret sangen, der blev sunget ved "Lindefesten 1963." Dens forfatter efterlyser jeg hermed, da denne skriver om "Frederik i køk'net," at "sin direktør er hun varm på i nat..." Den må være skrevet, før jeg blev middagsdirektør. Mit alibi er som omtalt, at kong Frederik IX har hørt den, og hans besøg lå fem år forud for min regenstid.

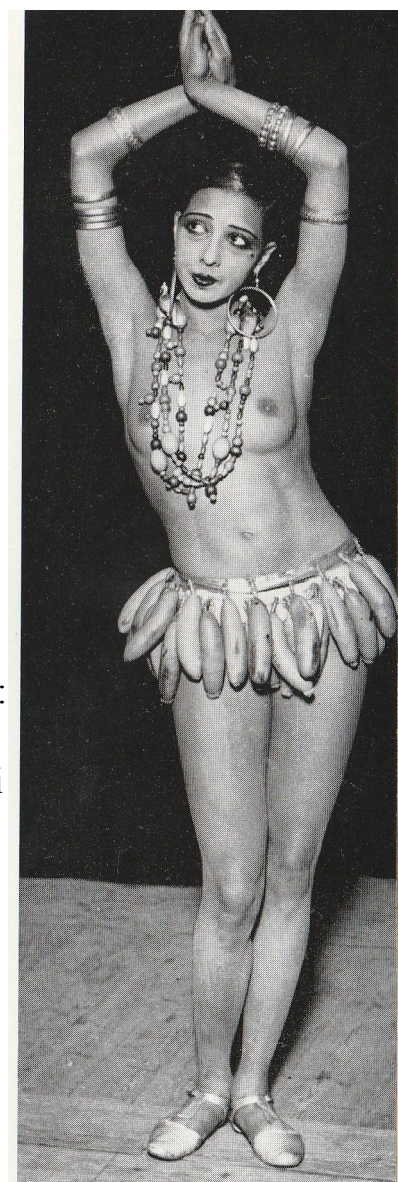
I maj i 1963 optrådte Josephine Baker i København, og jeg fulgte et praj om også at indbyde hende til at optræde på Regensen. Det førte med sig, at hun sendte et varmt brev tilbage, hvori hun skrev:

"June 10, 1963 Dear Friends I am so sorry you did not get permission to get me to sing at your student ball. I hope it was a success. All the best

from Josephine Baker."

Her ses Josephine Baker ved en optræden som yngre – noget før min regenstid.

Jeg har lige siden været glad for hendes imødekommenhed, og glad for at hun fik indbydelsen, der bestemt afviger fra den nedladende omtale, som Kaj Munk giver hende som "negertøsen" i sin bog *VEDERSØ-JERUSALEM RETUR* i 1934. Det var 29 år før, men selv i sine erindringer i 1942 skriver Kaj Munk denne fantasi til sin vordende far, der er rejst ud i verden: "Du kan lige understå dig i at gå hen og få mig med en negerpige." Den fantasi fik jeg for få år siden genfortalt i en forsamling i Ringkøbing, og den affødte latter, men ved nærmere eftertanke synes jeg, at det er en "dumsmart" fantasi. - Dog må jeg indrømme, at det, at have boet på Kaj Munks værelse på Regensen, gav mig anledning til at følge op på hans historie. Fra 1966 i det Toreby sogn på Lolland, hvor han boede i sin egen

gymnasietid, til det Vedersø sogn, hvor jeg lærte hele hans familie at kende, og det førte til, at jeg gav bolden op til tre store mindegudstjenester for ham i 1994 i Maribo Domkirke, i 1998 i Toreby Kirke og i 2004 i Lund Domkirke. Desuden udsendte jeg i 1984 min første bog om Kaj Munk: *Livet gad jeg ønske jer*. Siden skrev jeg kapitler i fire bøger om ham, og udgav i 2014 min store bog om ham på 376 sider på Aalborg Universitetsforlag igen med et Kaj Munk-ord: *Kaj Munk: JEG BEDER VIRKELIG MEGET UNDSKYLDE*. Senest har jeg holdt foredrag om ham ved en Slåbrokaften på Regensen den 10. september 2015 som optakt til 150 års Klokkejubilæet den 11. september. Nu har jeg til Kaj Munk Selskabets blad *Munkiana* nr. 57 bidraget med ti tætskrevne sider om Kaj Munk og Regensen.

Annsigt til ansigt med Albert Schweitzer og Karl Barth

Samtidig med at leve med i regenslivet, levede jeg med i livet som stud. theol. I 1959 oplevede jeg i Universitetets indre gård, at Albert Schweitzer blev ledt ud af bagindgangen, efter at han havde modtaget Sonning-prisen. Han afværgede fra trappen, at nogen i gården ville til at råbe hurra for ham. Han og det gjorde et godt indtryk på mig. I 1963 skulle teologen Karl Barth fra Schweiz modtage prisen, og da blev vi stud. theol'ere stillet i udsigt, at vi kunne stille spørgsmål til ham, men de skulle sendes i forvejen. Jeg fik sendt to: Et om hans forhold til Søren Kierkegaard? Det blev temaet i hans foredrag i Universitetssalen. Det andet var: "Wird der Barthianismus oder der Kommunismus die Religion der Zukunft werden?" Det skulle jeg gå op og stille til ham i Auditorium A. Ved mødets begyndelse erklærede han, at nu måtte vi endelig spørge ham, nu han var tilstede. Det tolkede jeg som 'spil for galleriet,' når jeg vidste, at han ville have sine spørgsmål sendt i forvejen. Derfor dristede jeg mig til at tage ham på ordet og spørge ham - efter at have stillet mit andet spørgsmål - om hans syn på barnedåben? Men så fik piben en anden lyd: Nu var han ved at være træt... Bagefter hørte jeg, at min lærer i etik, professor, dr. theol. N. H. Søe, indigneret havde udtalt, at nu ville man til at eksaminere ham om barnedåben, som Barth kaldte en "urgammel misforståelse." Han fik dog sagt, han havde "leet højt," da han læste mit 2. spørgsmål.

Inspiration fra præsident John F. Kennedy

Min klokkertid forløb i det sidste år præsident Kennedy talte til os fra den anden side af Atlanten og fra Berlin og Dublin. Jeg har i andre sammenhænge fortalt, hvordan jeg fik et "wake up"-kald, da jeg den 20. januar 1961 sad ensomt og lyttede til hans indsættelsestale på mit værelse på Vesterbro. Den 25. maj 1961 lancerede han målsætningen: at landsætte en mand på Månen. I 1962 fulgte vi i spænding de "13 dage" i oktober under missil-krisen på Cuba, hvor jeg siden har søgt i Kennedy Selskabet - 50 år efter - posthumt at få givet vores "Mænd af Mod Pris" til Nikita

Krushchev, fordi han tog det på sig at opfylde Piet Heins Gruk: ”The noble art of losing face...” men i bestyrelsen fik jeg ikke støtte til det. I 1963 fulgte vi på TV på læsesalen hans sidste tur i Europa, herunder hans siden så kendte sætning: Ich bin ein Berliner - i Vestberlin. Som medlevende i Kennedy tiden iværksatte jeg mit eget fredelige raket-program, hvor jeg etablerede en raket på en line fra Admiralitetet til kirkefløjen. Ved festlige lejligheder lod jeg raketten suse hen over Regensgården fra 4. sal, hvor jeg da boede, til tagvinduet på kirkefløjen. Fornyligt fik jeg en mail fra min klokker-forgænger, hvori han skrev om dette: ”Din raketaffyring til Admiralitetet var en herlig happening, år før der var noget, der hed happening.” Tak for den vurdering siger jeg hermed. Af min nævnte klokkerberetning fremgår det, at der virkeligt var tale om, at ”tryk avler modtryk,” og at jeg kæmpede en langvarig kamp for at fastholde dette raketprogram.

Her sender jeg en rakethilsen ud, der lykønsker gårdskarlen Ras med sin 50 års fødselsdag. På fotoet ses vi sammen, det er Ras med kasketten. Da der rejstes en klokkerstorm mod mig, udsendte jeg raketten med: Aut Svend Aage aut nihil./ Enten Svend Aage eller intet. Det var valgkamp, for min modkandidat var Paul Verner Skærved. Men jeg fik flertal, og provsteparret hilste mig med glæde.

Ja, jeg slutter min beretning om mit klokkerat med ordene: ”Hermed har jeg kun at træde over i historien som: Raketklokkeren, som ingen kunne vælte.” De, der ikke undte mig den udførelse, saboterede den ved en fest, hvor den eller de for mig stadigt ukendte var listet op på loftet på kirkefløjen og der klippede tråden, der bar raketten hen over gården – Gud ske lov uden at raketten ramte nogen, da den faldt ned midt blandt de forsamlede festdeltagere. Siden har jeg haft den opfattelse: Hvor man bæres

af en overstrøm af god opmærksomhed, udsættes man for en modsatrettet understrøm. Men min hengivenhed for præsident Kennedys taler og gode ideer levede i mig, og den 22. november 1963, hvor vi spiste på Kannibalen ved Nørregade, før Regensrevyen, spredtes den smertelige besked ved 18-19-tiden, at præsident Kennedy var blevet udsat for et dødbringende attentat i Dallas, Texas. Da jeg siden den 20. januar 1961 have fulgt ham tæt og var blevet mere og mere bekræftet i, at hans ord og ideer ville verden det vel, blev jeg så slået ud, at jeg ikke kunne fortsætte fra middagen og op til revyen. Selvom klokkeren Stig Møller udtalte spontane mindeord om ham, og udtalte, at livet måtte gå videre, kunne jeg ikke andet end at gå op på mit værelse og dér alene at begynde at leve med den smertelige nyhed. I de kommende dage fulgte vi med på fjernsynet på Læsesalen, og takket være Jacqueline og Robert F. Kennedy blev præsident Kennedys begravelse på Arlington kirkegård i Washington en gribende og værdig afsked, som de sammen med millioner af mennesker i verden delte med os. - Værdsættelsen af Kennedys gode ord og gode ideer førte til, at jeg på hans 50 års fødselsdag den 29. maj 1967 som ung præst holdt mindegudstjeneste for ham i Toreby kirke. Umiddelbart derefter stiftedes - i Toreby gl. Rytterskole - Kennedy Selskabet, som nu er ved at nærme sig sit 50 års jubilæum. Fortællingen om det vil føre til en hel bog, mere kan ses på www.kennedysociety.dk Det blev samme år jeg fik udgivet min næste bog: *John F. Kennedys Livssyn*.

Ven med provsten og viceprovsten

I min klokkertid oplevede jeg også at få et godt og venskabeligt forhold til Regensprovst, professor dr. theol. Søren Holm, der sammen med provstinden Sørine vidste mig stor venlighed. Så gode venner blev vi, at jeg en gang fik et lift med dem hjem til mine forældre nær Blommenslyst Kro vest for Odense, og på deres tilbagevej fra en biltur længere vestpå kom de ind og fik middag i mit barndomshjem. Ja, jeg fik den tillid af dem, at jeg fik lov at sidde ved rattet på tilbageturen. Ellers tog jeg ofte turen på tommelfingeren, hvor det gjaldt om at komme ud til Glostrup, og så få et godt lift til Blommenslyst Kro. Når dem, der tog mig op, hørte, at jeg var stud. theol. blev vores samtale ofte derefter, og flere undrede sig over, at det netop var ved en kro, jeg gerne ville sættes af. En gang fik jeg fortalt om en anden stud. theol., de havde truffet, at han havde udtalt: ”Ingen synd skal være mig fremmed, den dag jeg står på prædikestolen.” De var dog så venlige at tilføje, at han aldrig var nået så langt, så jeg blev advaret. Men udsagnet glemte jeg ikke.

Som klokker oplevede jeg flere ting, der var så chokerende for mig, at jeg måske indoptog en angst i min bevidsthed, som jeg så måtte leve det. Det skete ved en fest i festsalen, hvor jeg så en færing vandre uden på vinduet på første sal ned mod Købmagergade. Jeg tænkte, han måtte savne sit fuglefjeld, men måske var den angst,

der levede i mig derefter en irrationel grund til, jeg selv gik frem imod den risiko at vandre uden på et vindue – ved en julefrokost, hvor vi fik snaps i portvinsglas?

Viceprovst H. C. Krag-Hansen fik jeg også et godt forhold til. Det var en skik ved vore fester, at vi i foreningerne rejste os og sang en ”sjofling,” – et rim på fire linjer, der levede op til sit navn - og følgende blev sunget til viceprovstens 60 års dag: ”Røv og gulvsand, lort og pis, viceprovsten fylder 60.” Den tog han så ilde op, at han omgående forlod festen. Sådan har livet sine op- og nedture, men jeg er glad for, at den forening, som jeg kom ind i efter min klokkertid, *Conventet* ti år senere fik udgivet et ”FESTSKRIFT til viceprovst H. C. Krag-Hansen” i anledning af hans 70 års fødselsdag. Han fik nu også gaver, da han blev 60, ligesom den gode gårdskarl Ras fik det, da han samme år fyldte 50 år.

Skifte fra *Uglen* til *Conventet*

Da mit klokkerat var til ende, stod jeg til at blive formand for *Uglen*. Men alt det overstrømmende jeg havde oplevet i min klokkertid bevirkede en anderledes understrøm mod mig i *Uglen*. Den tog jeg bestik af, og valgte derfor at udtræde af den og at indtræde i *Conventet*. Den forening var først stiftet den 27. september 1929, hvor bl. andet fire stud. theol’er stod bag herunder den siden så anerkendte professor i dogmatik Regin Prenter, hvis bog *Dogmatik* jeg opgav til eksamen. Det blev en god forening for mig, og da jeg forulykkede ved julefrokosten i *Conventet*, blev dens medlem, senere læge Poul Ebbe Nielsen en hjælpsom ven for mig.

I en fortælling i SøndagsBT for sig har jeg berettet om den skæbnesvangre dag den 20. 12. 1963.

Her er vinduet foroven, hvor jeg trådte ud og gik hen imod nedløbsrøret uden at turde gribe ud efter det og nå det for at kure ned. Jeg valgte at springe de 3,7 m ned, men fik ikke givet efter, da jeg landede, hvorved jeg brækkede begge mine ben i mange brudstykker. Det viste sig dog, at det vendte sig fra ulykke til lykke, idet det blev opdaget, at jeg havde skrantet, fordi jeg led af forhøjet blodtryk på grund af en for snæver blodåre i min højre nyre. Nyren fik jeg derfor fjernet den 1. maj 1964, og mit blodtryk blev normalt – uden den operation kunne jeg havde fået et meget kort liv, så springet blev virkeligt skæbne-svangert for mig - til levesiden.

Forlovet og cand. theol. i den sidste tid på Regensen

Fra 20. december 1963 til sommeren 1964 var jeg mest på Rigshospitalet og til optræning på Hornbæk Kurbad.

Herefter blev livet på Regensen genoptaget, fra den 4. april 1964 som forlovet med sygeplejeelev Bodil Jacobsen. - Fem dage efter fik jeg dette bevis af Conventet: ”C.D. R. den 9. april 1965. Det gøres herved vittterligt, at Svend Aage Nielsen er udnævnt til Regensforeningen Conventets agtede Cansler.”

Den 10. januar 1966 blev jeg cand. theol., og regensianere fejrede mig ved at fylde opgangen til mit sidste af fire værelser på Regensen; 1. gang 1. sal med en talrig samling udfordrende billeder. Hvorfor ved jeg ikke, når jeg altid have tilstræbt at være en stilfærdig, pæn ung mand. Jeg fik også besøg af mine svigerforældre og deres nabo, overlærer Ib Holst-Hansen, der skænkede mig et maleri af både mit værelse og Regensen med jomfru Lind, Lindetræet midt i gården. Det maleri glæder jeg mig stadigt over. - I min sidste tid på Regensen lærte jeg et ritual at kende – I drink to the health of Cardinal Pope for the first, second and third time... - som gjorde det svært at udføre uden at miste sin ædruelighed. Det kunne afprøves på venner og bekendte og blev det. I foråret flyttede jeg ud, og Bodil og jeg var så heldige at få et rækkehus i Oksens Kvarter i Albertslund, så vort bryllup kunne berammes til den 16. marts 1966. Venskabet med flere regensianere holdt dog ikke op, to fra *Conventet* mødte op til vort bryllup i Lindevangs Kirke på Frederiksberg med en meget smuk lysestage, som vi har haft glæde af lige siden.

Da jeg fra august 1966 blev præst i Toreby sogn på Lolland, aftalte vi, at hele *Conventet* skulle besøge os og deltage i min gudstjeneste i Toreby Kirke i september 1966. Derom vidner vor første gæstebogs ord: ”Conventet C.D.R. siger Bodil og Svend Aage TAK for en herlig weekend.” Det forlød til mig, at de andre havde aftalt, at hvis jeg havde forandret mig til en påtaget pastoral fromhed, skulle jeg ikke slippe godt fra det. Her vil jeg slutte med at understrege om det, som jeg *ikke* har taget med i min fortælling fra regenstiden, hvad der er ofte er sagt i Kennedy Selskabet: Privatliv er en privatsag – et ansvarsområde for de implicerede.

NB: Som noget nyt har jeg ladet det i min fortælling, der må anses for at være noter, følge lige efter fortællingen, så den kan læses uden et flakkende blik.

Efter regenstiden

At have haft så indholdsrig en tid på Regensen har betydet et livsvarigt forhold til den. Det har ført til en række oplevelser efter udflytningen. Til min første bog om Kaj Munk havde jeg et kapitel med en fortælling om Kaj Munk som regensianer og som klokker af medregensianer Axel Carstens. Tillige et kapitel med en samtale mellem de to stud. theol’er: Kaj Munk og Karl Lindquist, som fandt sted på Regensen. Den sidste blev præst på Lolland, og jeg husker en tale af ham, da jeg var ung præst, hvor han sagde, at det er ikke let at være præst, for ’er man hjemme, skal man være ude. Er man ude, skal man være hjemme.’ Pointen heri er, at mange gerne vil, at præsten skal

være dér, hvor man har brug for ham. De to kapitler skulle illustreres med et billede hver, som jeg var inde at fotografere ned i Regensgården og også motivet med Rundetårn i baggrunden. I 1983 kunne jeg som formand for Kennedy Selskabet efter aftale med klokkeren indbyde til et fælles møde for Regensen og Kennedy Selskabet, hvor de to MF'ere Peder Sønderby (V) og Gert Petersen (SF) indledte over emnet: "ER FASTFRYSNING AF ATOMOPRUSTNINGEN VEJEN TIL NEDRUSTNING?" Her viste Regensens klokker sig at være meget gæstfri. Jeg kunne i medlemsbrevet skrive: "Man er velkommen til at tage familie, venner og bekendte med." Forinden fik vi lov til at holde generalforsamling i Regensens Bibliotek, hvor vi vedtog udvidelsen af vore vedtægter: "Selskabet er uafhængigt og tværpolitisk." Tillige vedtog vi, at pave Johannes Paul II skulle være modtager af vores "MÆND AF MOD PRIS" for 1984. Det skulle vise sig at blive en mega-oplevelse, fordi han ville modtage prisen ved en audiens, som han holdt på Peterspladsen i Rom den 8. august 1984. Se herom på www.kennedysociety.dk

Da jeg efter endt præstegerning i 2008 sammen med min kone besluttede at bo i en lejlighed i Rantzausgade på Nørrebro her i København, fik jeg på ny kontakt til Regensen. Det blev aftalt, at jeg skulle foredrage om min Regenstid den 11. februar 2009 på Regensen. I de år, vi var på Nørrebro, var det mig en stor glæde at se, at Regensen gjorde brug af FN-flaget på FN-dagen. Jeg kom også til at træffe Regensprovst Erik Skyum-Nielsen i de år, og da han fik min historie, gjorde han brug af en god del af min beretning om mit skæbnesvangre spring i en kommende tale. Min familie har også villet se stedet, hvor springet skete, og de opgange, hvor jeg boede, så det er et tocifret antal gange, jeg har besøgt Regensen siden 1966 - to gange i 2015 medregnet.

Efterskrift

Helt frem til 150 året for klokkerembedets beståen den 11. september 2015 har jeg været indbudt til som præludium til jubilæet at bidrage til et festskrift om det. Tillige den 10. september 2015 at tale ved en slåbrokaften "Om Kaj Munk fra Regensen til Vedersø." Det blev en aften, hvor jeg modtog megen medleven fra de forsamlede regensianere og deres nuværende provst og provstinde. Her fik Kaj Munks tale på Det kgl. Teater i 1938 til minde om skuespilleren Johannes Poulsen det sidste ord fra en båndoptagelse af den. Næste aften deltog jeg sammen med 109 andre klokkere i en minderig og meget festlig fejring af 150-års jubilæet på Regensen. Det blev et festligt jubilæum, hvor jeg oplevede, at det korsstings-stramaj af Regensen, som jeg havde set i en forretning forinden, og som jeg syede under mit ophold på Rigshospitalet, blive valgt som forside til Jubilæumsskriftet":

Forsiden til Festskriftet til Klokkerembedets 150 års jubilæum med korsstingsbroderiet på ca. 60.000 sting.

Det blev et meget festligt jubilæum, hvor jeg oplevede, at klokkerne viste respekt for ”det grå guld” og lod den ældste ex-klokker indlede talerækken, derefter klokkeren, der var med til 100 års jubilæet for klokkerembedet, og som den tredje, undertegnede, der bidrog med de to sjoflinger, der er nævnt i denne beretning plus følgende historie fra det virkelige liv:

Brugsmanden i Toreby på Lolland, hvor jeg blev præst i 42 år, havde en slagfærdig kunde. Til ham sagde brugsmanden: Du er så slagfærdig, hvis du kan rime lige på stedet, får du en øl ude i bagbutikken. Manden rimede lige på stedet:

”Det bedste sted i verden/ er hjemme hos mor under særken.”

Han fik den lovede øl og gik opstemt hjem til sin kone og fortalte om sin vinding.

”Men hvad rimede du da,” spurgte hun ham. Ja, jo, ja, jo jeg rimede lige på stedet:

”Det bedste sted i verden,/ det er at sidde henne i kærken.” (kirken)

Næste dag var det hendes tur til at gå i brugsen, og da hun kom, roste brugsmanden hendes mand for hans slagfærdighed og for hans rim: Ja, sagde hun, men jeg kan bare ikke forstå det rim, som han kom med: ”For der kommer han jo kun en gang om året. Og når han endelig kommer der, så falder han i søvn.”

Den fortælling betegnede jeg som en anderledes sjofling, fordi den blev fortalt mig af brugsmanden i min tid, mens vi var til sammenkomst efter en begravelse. Her bliver præsten som regel indbudt til at sidde hos de nærmeste til den afdøde, og i en sådan sammenhæng er det ikke så passende at komme til at trække på smilebåndet/more sig højlydt på uventede steder i fortællingen.

Men jeg har dog ikke noget at bebrejde mig over til min tids brugsmand, fordi fortællingen er faldet i god jord, når jeg har gengivet den en hel række gange lige siden. Det gjorde den også på jubilæumsaftenen. Jeg har da også garneret den med forklarende bemærkninger, f. eks. om grunden til, at manden ændrede på sit rim: ”Kun en tåbe har ikke ærefrygt for sin ægtefælle.” Tillige har jeg indføjet, at det gælder for gode parforhold, at de har en god arbejdsdeling, så de f. eks. - som i denne fortælling - skiftes til at gå i brugsen.

På festaftenen blev Kaj Munk mindet både i provstens tale og i Kaj Munks sang: ”Mit navn er kuns Jensen...” Den hylder en medregensianer ”Jensen” for én eneste rød tråd i sit liv: ”Han drak.” Sangen blev sunget med et markant eftertryk, men hvilken kontrast er den ikke til Kaj Munks vedvarende kamp imod, at Vedersø Klits Badehotel fik den spiritusbevilling, som de fleste hoteller har som en selvfølge. Kaj Munk stod ikke bare for én ting, men, for at citere fra hans tale til minde om skuespiller Johannes Poulsen, stod han ”for alt muligt og adskilligt mer”

Sidste: På opfordring har jeg omsat og udvidet mit Kaj Munk-foredrag til 10 tætskrevne sider om "Kaj Munk og Regensen" i Munkiana nr.57. November 2015.

Svend Aage Nielsen, ophavslicens CC BY-NC-ND 4.0